

P 13540

RUDAR

Celje - skladišče

D-Per

65/1986

5000013540,1

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO KOLEKTIVA RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA
FRANC LESKOŠEK-LUKA, TITOVO VELENJE

LETO XX

PETEK, 7. MAREC 1986

ŠTEVILKA 1

NADALJNJA VSEBINA

Strani 2 - 5

Portreti

Stran 6

O osnutku dolgoročnega plana občine Velenje

Stran 7

Obisk Mirana Potrča in Emila Rojca v Sipaku

Stran 8

Se nekaj podatkov o poslovanju DO Sipak v letu 1985
Dobitniki tradicionalnih diplom našega kombinata za racionalizatorstvo na letšnjem srečanju naših racionalizatorjev

Strani 9 - 12

Vezana beseda - Nevezano in celo precej narečno

Stran 13

Narocite se na letosnje knjige Prešernove družbe!

Stran 14

Sport in rekreacija

Stran 15

Odšli so v pokoj

Stran 16

Volitve 1986/1

Za dan žena

POVEM TI, MATI,
NIKOLI NISEM V CELOTI DOJEL TVOJE
VELIČINE,
A SPOZNAL SEM: MOJA HVALA TEBI
JE LE PRIZNANJE NEIZMERNEGA DOLGA.

VPRAŠAM SE,
ALI MI BO USPELO,
ALI MU BO USPELO,
ALI NAM BO USPELO IZPOLNITI
DEL VELIKIH OBLJUB IN PORAVNATI
PROMILE DOLGOV
VELIČINI TVOJE BITI...

Ne vem, zakaj sem se navadil razmišljati in obnašati po spoznanju, da je edino pravilno in smiselno zastavljati in dosegati svoje delovne in življenjske smotre iz resničnih vsakokratnih skupnih potreb, čeprav se v življenju tolikokrat srečujemo s povsem drugačnim obnašanjem. Zapišemo si cilj(e) in po tem ocenjujemo vsakokratne potrebe in naloge nas vseh. Kako pa cilje uresničevati, nas niti več ne zanima - to z lahkoto prepuščamo vsem in nikomur.

Drage in spoštovane tovarišice, moram se vam opravičiti. V navadi je, da se za praznovanje in slovesnosti pretežno govori lepo, z veliko optimizma, s slikanjem lepe prihodnosti, in če se da, poseganjem daleč nazaj v preteklost, v zgodovino. Jaz pa sem začel ta svoj pozdravni uvodnik za vaš in naš praznik - dan žena - drugače. Drugače zato, ker sem spoznal, da ostane veliko lepih želja, bogatih načrtov in zvenceh sklepov le zapisanih, da se radi in preradi ponavljamo in da obljublamo prek svojih zmogljivosti. Nihče noče povedati, da boste ve slavljenke, tovarišice in sodelavke, morale še naprej nositi velik ali dobršen del bremena vsega, kar radi zapisujemo.

Dalje na 2. strani!

**Materam in ženam delavcev in vsem delavkam
v sestavljeni organizaciji REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje**

ISKRENO ČESTITAMO ZA DAN ŽENSK - 8. MAREC

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi sestavljene organizacije

Čemu se vračamo v preteklost, kadar želimo govoriti lepo in dobro o ženah, kadar čutimo ponos zato, ker se zavzemamo za enake smotre in skupne želje po dobrem, svobodnem in enakopravnem življenju? Pri delu za traki, za stroji dela veliko pridnih in vzornih delavk. Pri njih iščimo vzore. Poglejmo domov, in srečali bomo veliko pridnih gospodinj, dobrih mater in žena. Resnica pa ima dve strani. Brez truda najdemo tudi take, ki so v izpolnjevanju obveznosti za dobro delo omagale in s ponosom uveljavljajo le napisane pravice.

Lani smo velik del naše družbene aktivnosti namenili načrtovanju dela in življenja za novo srednjeročno in dolgoročno obdobje.

Ob dobri analizi teh aktivnosti lahko ugotovimo, da smo delovne naloge zapisovali boječe, megleno in načelno, na drugi strani pa smo ugotovili in zapisali, kako izredno velika sta stvarna družbena potreba in obseg pravic za pridobivanje in potrošnje (ne)ustvarjenih dobrin.

Kje in na kakšnem nivoju se bomo srečali pri izpolnjevanju zapisa njih nalog po eni in uveljavljanju potreb in pravic po drugi strani? Nihče se ne bi smel izmakniti pravici in obvezi, da si ustvarja svojo socialno varnost s svojim delom in da bomo solidarni pomagali le resnično upravičenim do pomoči.

Letos delamo in ponavljamo tudi analize delovanja samoupravnega političnega sistema. Ponovno zapisujemo veliko besed, a pri marsičem in marsikom gredo stvari po svoje naprej. Veliko nas je, ki vemo, da smo v hudih in težkih časih s ponosom govorili o delu, o storilnosti, da se je svet čudil nam na Balkanu. Danes se čudijo, kako zmoremo ohranjati življenjski nivo pri tako kritično slabem izkoriščanju delovnega časa.

Vam tovarišicam slavljenkam ne bi smel govoriti o tem. Ali pa morebiti ni čas za to? V mislih imam vašo emancipacijo in prizadevanje za enakopravnost. Veliko se je pri tem spremenilo, če delamo primerjave z daljno preteklostjo. Toda žena je še vedno in bo še dolgo ostala v družini člen, ki premaguje največja delovna bremena in hkrati pri nakupih in v gospodinjstvu prva čuti vse posledice gospodarskega in gospodarnega obnašanja v družini in skupnosti.

Zaradi tega sem, drage slavljenke, z vso pravico in dolžnostjo pokazal na nekaj problemov neodgovornosti, pasivnosti in moralnih slabosti.

Ni pošteno dajati obljub in obetov, če jih ne bomo mogli izpolniti. Če ima sejalec v košari le pesek, potem bo zastonj zbiral žanjice in mlatiče. Tako se nam je nekajkrat zgodilo. Zaradi tega se utegnejo zdeti te besede komu malodušne. A malodušja nisem želel ustvariti pri nikomur. Vse moje želje so usmerjene v poziv k boljšemu delu, k izobraževanju, k dobremu načrtovanju,

k boljši organiziranosti in k poštenim delitvi ustvarjenega. Odločiti se bomo končno morali, da bo ustvarjalcu ostal za delo, nagrado in spodbudo pravični del dobrin. Spremeniti bomo morali navade, da ustvarjalcu jemljemo preveč dobrin in jih delimo vsem drugim.

Spet me je zaneslo k splošnim pogledom in ocenam. Toda mimo resnice v sedanjosti ne moremo.

Drage tovarišice! Za vaš praznik, bi vam rad nasul cel kup želja.

Gotovo je najprej pomembno razumevanje in sporazumevanje doma, v družini, in tudi v delovnem okolju.

Rad bi, da bi se želje vaših otrok in izpovedane želje vseh drugih vaših dragih uresničile. Vem, da bi to vodilo k sreči, ki si jo pogosto tako želimo, a si je ne znamo razložiti. Toda kadar govorimo o boljših odnosih, o sreči in zadovoljstvu, potem vedimo, da ne more biti ničesar lepega brez soudeležbe pri ustvarjanju.

Dan žena, vaš praznik, je dan, ko bi morali delati obračune; to je dan, ki nas kliče k spreminjanju, k izboljšanju naših odnosov, k naši skupni sreči in nas za to tudi obvezuje.

Stane ŽULA

PORTRETI

Karolina SZABO, analitik za goriva v TE Šoštanj

Družina Szabo je doma v središču Šoštanja, v starejši rumeni hiši ob kopališču. V njej prebiva pet članov te družine, v kateri so kar štiri ženske.

Karolina je v šali dejala, da sta z možem po rojstvu prve hčere, danes triindvajsetletne Vesne, na tistem računalu, dabo drugi otrok sin, a rodila se jima je danes dvajsetletna Natalija. Poskusila sta tretjič. In ker v tretje gre rado, sta dobila zopet hčer, Andrejo.

Vesna, Natalija in Andreja so še vse šolarke. Andreja je seveda še osnovnošolka, Vesna in Natalija pa sta študentki v Mariboru; prva se je navdušila za študij v glasbeni akademiji, druga pa za študij telesne kulture v pedagoški akademiji. Šport je pri njih nasploh doma, a o tem pozneje!

RUDAR - INFORMATOR, glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Peter Rezman (RLV - J. mehanizacija) - namestnik Ivan Krejan (RLV - J. mehanizacija), Jože Kotnik (RLV - J. Pesje) - namestnik Polde Rober (RLV - J. Škale), TE Šoštanj - Zinka Moškon (namestnik Stane Lipnik), ESO - Alojz Iršič (namestnica Nada Fedran), SIPAK - Tatjana Knez (namestnik Roman Rebernik), EFE - Anton Pocajt (namestnica Milena Zaleznik), APS - Franc Krajnc (namestnik Rudi Janič), Tiskarna - Marija Boruta (namestnik Silvo Pešak), Družbeni standard - Jože Mirtič (namestnica Dragica Pohar), Zavarovanje - Franc Špegel (namestnik Anton Krajnc), DSSS SOZD REK - Peter Klemenčič (namestnica Tanja Goljar);
- delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Konstantin Kuzmin (KPO SOZD REK - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD REK - glavni in tehnični urednik), Diana Kujan (DSSS SOZD REK - novinarka reporterka), Draga Lipuš (DSSS SOZD REK - novinarka lektorica), Eva Biškop (DSSS SOZD REK - tajnica in stavka glasila), Irena Seme-Tirnanic (referentka za informiranje v TE Šoštanj) ter predstavnik OK SZDL Velenje Ljubiša Savović.

Predsednik uredniškega odbora: Jože Kotnik • Naslov uredništva: Titovo Velenje - Prešernova 10 (IV. nadstropje, soba 58 - telefon 855 231, interno 260)

Tiska DO Tiskarna REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje (Titovo Velenje - Štrbenkova 6, telefon 855 521, interno 301) • Glasilo prejemaajo vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada 6 500 izvodov

04609/1986

Karolina ali Lina, kot jo kličejo njeni sodelavci in prijatelji, je rasla kot peta, najmlajša hči v veliki družini. Oče je bil uradnik in je služboval v Velenju, Šmartnem ob Paki in Šoštanju. Ob menjavanju njegovih zaposlitev se je selila tudi družina, ki je leta 1950 končno "pristala" v Šoštanju. Tu je ostala tudi Lina; priženila se je k Szabovim, v hišo, kjer živi še danes.

Zgodba o Karolinini mladosti in šolanju se začne z že prej omenjenim velikim veseljem družine Szabovih s športom.

Šport zavzema večji del Karolininega prostega časa, lahko pa bi celo njeno življenje, če...

"Če si v osnovni šoli pri telovadbi ne bi tako zelo poškodovala roke, da sem čutila posledice še nekaj let, bi gotovo odšla študirat telesno kulturo. Na svoje veliko razočaranje pa sem si zaradi poškodbe roke morala izbrati drug poklic. Vpisala sem se v srednjo kemijsko šolo v Rušah in se leta 1961 kot kemijski tehnik zaposlila v laboratoriju v TE Šoštanj, kjer sem ostala do danes. Šport pa je ostal samo moj zvesti spremljevalec..." Tako je Karolina razložila ta "če".

Danes je redna udeleženka tekmovanj v smučarskih tekih in kegljanju v okviru delavskih športnih iger. Ti dve športni disciplini goji tudi ob prostem času, enkrat na teden pa se še udeležuje rekreacije v telovadnici.

Tudi drugi člani družine Szabo so vneti rekreativci. Mož ji pozimi dela družbo pri tekih na smučeh, sicer pa igra tudi tenis. Zanj je navdušen še najmlajši hčer. Drugorojenka, Natalija, je bila v svojih gimnazijskih letih uspešna plavalca, zdaj pa s študijem telesne kulture posredno uresničuje tudi materine mladostne želje.

Karolina dela v TE Šoštanj kot analitik za goriva, točneje, ugotavlja toplotno vrednost premoga iz jam našega rudnika Pesje in Preloge.

Delovni kolektiv TE Šoštanj je pretežno moški, zato sem Karolino opbarala, kako se v njem počuti kot ženska. Na odgovor sem morala malo počakati, da je premislila, kaj bi rekla. Potem je zmignila z rame in in kratko dejala, da se razlike čutijo.

Ker je najin pogovor tekkel pred 8. marcem, sva spregovorili še o njem.

"Pravzaprav je ta praznik nepotreben. Majhna pozornost ženskam resda vedno godi, vendar je meni ob 8. marcu pozornost bolj dobrodošla doma in od otrok kot pa v delovnem okolju. Kaj pomeni en dan bolj ali manj prisiljene pozornosti in hvale, če je pa potem vse po starem?!" je približila in vprašala hkrati.

Karolina ni ravno gostobesedna, vendar ji je beseda še najbolj tekla, ko sva govorili o njeni družini. Zakaj bi ji tudi ne, saj ji družina

veliko pomeni, zaradi njene velikosti, dela in skrbi, ki jih Karolini nalaga, pa je večina njenih misli posvečena otrokom in možu.

"Lepo je biti mati tudi sedaj, čeravno sem to prav občutila najbolj takrat, ko sem otroke rodila in dojila. Otroci potem rastejo, z njimi pa tudi skrbi; kljub temu, da z leti postanejo bolj samostojni in ti vračajo s pomočjo pri delu. Naša tri dekleta so po naravi precej različna, nobena še tudi ni 'pri kruhu', zato mi še vedno povzročajo precej silvih las," je sklenila svoje razmišljanje kot mati. Potlej se je z mislimi vrnila v čase svojih prvih delovnih let. Sprva sta oba z možem delala v dveh izmenah, zato sta se mnogokrat videla le na poti od doma do TE Šoštanj in se kar na mostu čez Pako na kratko pogovorila. Varstvo otrok sta imela urejeno doma in Karolina je dejala, da bi si sicer tri otroke težko privoščila.

"Z leti je prišlo do sprememb pri delovnem času in nasploh. Z dvoizmenskega sem prešla na enoizmensko delo, varstvo otrok si je bilo mogoče urediti v jasnih in vrtcih... Danes pa je materam spet težko; kljub podaljšanemu porodniškemu dopustu, saj je oskrbnina v vrtcih zelo velika, zaradi slabih osebnih dohodkov pa si ženske ne morejo privoščiti, da bi ostajale doma, kot so včasih," je dejala Karolina ob izteku najinega pomenka.

Diana Kujan

Dragica LAJEVIC, delavka pri obračunu OD v naši delovni organizaciji Tiskarni

Moja pot v Tiskarno REK je pogosta. Sprehodila sem se že po vseh njenih prostorih in spoznala, vsaj po obrazih, domala že vse delavce in delavke v njej. Zato me je toliko bolj gnala radovednost, kdo je Dragica Lajevic... Prvič sva se videli, a pogovor nama je že po nekaj uvodnih besedah gladko stekel.

Dragica je skromna in preudarna ženska. Govorica jo izdaja, da ni domačinka, Velenjčanka. Rojena je v Krškem, po vojni, ko je bila stara le štiri leta - pa se je vsa družina preselila v Kočevje. Težka otroška leta - čas, ko je morala kot najstarejša hči skrbeti za štiri sestre in brata in kar prehitro stopiti v svet odraslih - so zaznamovala njeno govorico in gibe. Mladost ji je minevala ob domačem delu in samo sanjah, da bi študirala medicino, končala pa se je z maturo v administrativni šoli.

Prvo zaposlitev je Dragica dobila pri delavski univerzi v Kočevju, se kmalu tudi poročila in leta 1965 sta z možem prišla v Velenje.

"Ko so v Kočevju zaprli rudnik, je mož ostal brez zaposlitve" je začela pripovedovati Dragica. "V Velenju pa se je najprej zaposlil v rudniku, zdaj pa dela v TE Šoštanj, medtem ko sem jaz bila v Velenju prva leta brez dela, ker sem bila ravno noseča in se nama je potem rodila hči Nataša, edinka. Po njenem rojstvu sem ostala doma še štiri leta. Nato pa sem se zaposlila pri obračunu osebnih dohodkov v RLV. Pri obračunu OD sem še danes, le da sem se ob reorganizaciji RLV in organizaciji REK preselila v današnjo DO REK Tiskarna."

Prihod z Dolenjske na Štajersko je Lajevičevima navrgel še druge težave. Prvo streho nad glavo in dom sta dobila kot podnajemnika; resda pri prijazni velenjski družini. Nato so se - že trije - preselili v garsonjero, nazadnje pa so le dobili trisobno stanovanje na Rudarski cesti, kjer stanujejo še danes. Tudi znanje in prijateljstvo sta si le počasi nabirala. Prva leta se je oglašalo še domotožje.

"Vsak dan sem gledala, kje bom videla avtomobil s ljubljansko registracijo... Pa je to minilo in danes za nič na svetu ne bi odšla od tod. V Kočevju imava oba z možem sorodnike in lepo je, kadar se vsi zberemo, a Kočevje je zame tako daleč!" mi je dala vedeti o teh spremembah v življenju.

Kočevje je zanj daleč tudi zaradi zdravstvenih razlogov, zakaj pred leti je zbolela na hrbtnici in bi jo zato dolga vožnja tja in nazaj utrujala. Tudi redno dela le štiri ure in zaradi tega je precej nesrečna.

"Vedno sem bila vajena dela in sem tudi rada delala," je dejala z grenkobo v glasu. "A bolezen mi je načela zdravje tako močno, da sem morala malo izpreči. K sreči je Nataša že odrasla in mi odzame velik del bremena, ki ga nalaga doma gospodinjstvo," je pohvalila hčer in dodala, da bo najbolj srečna, ko bo Nataša dobila redno zaposlitev. Pred meseci je namreč kot trgovka pripravnica opravila strokovni izpit in je zdaj zaposlena le za določen čas.

Pogovor naju je od tod zanesel k problemom zaposlovanja mladih, urejevanju stanovanjskih razmer mladih družin, odnosov med spoloma...

"Približuje se dan žena, ki je zame dan kot vsak drug. Ta dan mo-

ram prav tako redno delati, doma pa me delo tudi počaka. Sodelavci v delovni organizaciji nam ženskam vsako leto pripravijo kratko proslavo v znak pozornosti. Vse skupaj pa se mi zdi malo odveč," se je sproščeno razgovorila in pridala še:

"V mladih družinah, kjer sta danes zaposlena oba zakonca, ne gre drugače, kot da si delo razdelita. K temu, predvsem moža, sili že način in tempo življenja. Nekateri mlajši moški so tudi že vzgojeni, da doma poprimejo za kakšno 'žensko' delo. V medsebojni pomoči in spoštovanju se torej kaže enakopravnost med spoloma; če smo pa enakopravni, ne vem, zakaj bi morale ženske imeti svoj praznik in s tem izstopati!?"

V prostem času Dragica rada prebere kakšno dobro knjigo, izdelovanje gobelinov, kar je bilo svoj čas njeno veliko veselje, pa je zaradi bolezni morala precej opustiti.

"Zelo rada imam naravo in vedno sem sanjala, da bi imeli svoj dom na deželi. Ko sva bila z možem mlada, sva si ustvarjala dom in družino, živela sva skromno in bila sva zadovoljna s tistim, kar sva imela. S krediti bi si lahko začela postavljati tudi hišo, a se zadolžiti nisva hotela. Zdaj pa nama je graditev hiše onemogočila moja bolezen," mi je zaupala.

Kadar se odpravijo k sorodnikom, Dragica najraje obišče sestro v Beli Krajini. Pravi, da ji čudovita narava ob Kolpi, nabiranje gob in sprehodi pomagajo k boljšemu telesnemu in duševnemu počutju. Želim ji torej kar največ priložnosti za to - pa da bi kdaj spet lahko preživljala s sodelavkami vseh osem ur.

Diana Kuhan

Majda KUKIČ, zaposlena v delovni organizaciji EFE

Delovna organizacija EFE, ki je lani slavila 25-letnico svoje dejavnosti, se je znašla v velikih poslovnih težavah in pred vprašanjem: "Ka ko naprej?" Odgovor na to vprašanje zlasti zanima delavce, ki v EFE delajo. Nekaj je med njimi takšnih, ki v delovni organizaciji EFE vztrajajo že vrsto let in so nanjo zelo navezani, čeprav jim v njej največkrat ni bilo rožnato. Med njimi je tudi Majda Kukič, simpatična dvaintridesetletna šoštanjčanka. V EFE, v hali, kjer nastajajo EF zidaki, je zaposlena od leta 1975.

Ko sem prišla v proizvodno halo EFE, je bila Majda na vozu, s katerim spravljajo surove zidake v sušilnico in suhe zidake iz nje. Sredi obilice prahu in močnega ropota je bila nasmejana. Voz je lahko zapustila šele, ko jo je prišel zamenjat sodelavec, kajti zidaki s tekočo ga traku prihajajo nepretrgoma.

Pogovarjati sva se začeli v zatišju nekoliko odmaknjene sobe.

"Petnajst let delovne dobe že imam," je povedala Majda, "kajti takoj po končani osnovni šoli sem se zaposlila. Prvih pet let sem delala ob tekočem traku v Gorenju, potem pa sem prišla v EFE. Tukaj je bila zaposlena tudi moja mama, ki je sedaj že upokojena, invalidsko. Kot otrok sem jo velikokrat prišla obiskat semkaj, zato mi izdelava zidakov ob začetku mojega dela v EFE ni bila nič novega.

Največ nas je pri tem delu zaposlenih žensk, kajti moški že po kratkem času odidejo delat drugam. Nekaj zaradi slabega zaslužka - sedaj zaslužimo na mesec okrog 5 starih milijonov - nekaj pa zaradi izredno naporenega dela. Kaže, da smo ženske bolj vzdržljive, potrpežljive kot moški. V desetih letih, kolikor časa že delam pri izdelavi zidakov, se je pri nas zamenjalo že toliko delavcev, da bi, če bi prišli vsi naenkrat na delo, komaj lahko šli vsi v našo proizvodno halo.

Vsako delo v naši proizvodnji je naporno in vsako sem že opravljala. Pred približno tremi leti, ko je še morala vsaka od nas v osmih urah preložiti do 45 ton zidakov, je bilo sploh težko. Sedaj jih namesto nas prelaga stroj, a še vedno nam je ostalo veliko fizičnega dela.

Poglejte, v času moje nosečnosti, ko mi je zdravnik predpisal lažje delo, sem morala podajati letve za zlaganje zidakov, kar je delo, ki ga je treba opravljati stoje, in zato sploh ni lahko. A lažjega dela mi niso našli," se je zamislila.

Najbrž ji je stopil pred oči čas, ko je naporno delo težko zmogla, v misli pa sta se ji prikradla tudi njena otroka. Takoj nato je namreč povedala, da ima sina že v tretjem razredu osnovne šole, petletno hčer pa v vrtcu. "Skoraj vsako popoldne se s sinom učiva poštevanke, deljenja in še česa, kajti od otrok sedaj v šoli veliko terjajo," je de-

Dragica LAJEVIC

Majda KUKIČ

jala in pridala, da ne želi, da bi šla sin in hčerka po njenih stopinjah – že s petnajstimi leti si takole služiti kruh...

"Veste," mi je zaupala, "mama je brata in mene preživljala sama. Oče nas je zapustil. Z bratom sva morala in se hotela tako mlada zaposliti, da sva mamu malo razbremenila. Tudi brat je delal v EFE, a potem se je ponesrečil."

Ob slednjih besedah je Majda obsedela nema. Žalostni spomini na očeta, brata, na otroštvo, ki se je Majdi moralo hitro končati, so ji zarisali gube na obraz. Toda premagala se je, se nasmehnila in začela znova pripovedovati.

"Tukaj je res treba trdo delati, a kar gre. Rada imam svoje delo, ker pač nasploh rada delam. Tudi sodelavci se med seboj dobro razumejo, zato nas je kar malo strah, če se bomo morali raziti. Za zdaj še nič točnega ne vemo, kaj bo z našo delovno organizacijo, kje in kaj bomo delali. Tolažimo pa se z mislijo, da tako naporenega in tako slaboplačanega dela, kot je v EFE, ni v nobenem drugem delu našega kombinata."

In kaj je Majda povedala o svojem zasebnem življenju?

"Stanujem v Soštanju, čeprav bi rajši v Topolšici, kjer sem se rodila."

V dvosobnem stanovanju živimo skupaj z mamu. Dela imam pa toliko kot vsaka ženska, ki je mati in delavka obenem. Imam pa tudi moža, ki mi na vsakem koraku rad pomaga. Zlika perilo, pospravi, pelje hčerko v vrtec in tudi s kakšnim kosilom, večerjo me preseneti. Delo si razdeliva tako, da sva res enakovredna. Drugače pa o enakopravnosti žensk v naši družbi več govorimo, kot pa je res je. Ženske še vedno opravljamo manj plačana dela kot moški. Tudi za enako delo smo manj plačane kot moški. Na vodilnih mestih so večinoma moški, a ne zaradi tega, ker ne bi bilo sposobnih žensk. No, pa saj to ni edina nepravilnost v naši družbi!" je pribila.

Kolikor je Majda drobna, na pogled krhka, je tudi odločna. Čeprav je še mlada, se je morala spopasti že z marsikatero težavo, grenkopreizkušnjo, zato se je navadila gledati na življenje trezno. "Dan žensk, je zame dan kot vsak drug," je preprosto rekla in s tem je bil zanj pogovor ob 8. marcu končan. Začelo se ji je muditi nazaj k zidakom.

Draga Lipuš

Marica JABLANŠEK, točajka v okrepčevalnici delovne skupnosti Družbeni standard

Na mizi je pred mano obležala fotografija. Gričevnata pokrajina, vrh gričev zidanice, po pobočjih vinogradi, ob vznožjih kmetije. "V teh krajih mora biti lepo," razmišljam na glas. "Zelo lepo," ponovi za mano Marica. To je njena rodna pokrajina, z vasjo Cestice na pol poti med Ormožem in Varaždinom, v kateri se je rodila.

Še danes je ta pokrajina revna. Oblaki prahu vas po makadamskih cestah spremljajo do hiš, vodo vam lahko ponudijo le iz vodnjakov. V teh krajih je Marica skupaj s tremi sestrami in bratom zrasla v pošteno dekle. Gotovo tudi zato, ker sta starša vsem petim otrokom, kljub zelo skromnim možnostim, znala ustvariti pravi dom. Očeta že 14 let ni več, mati pa jih je letos dopolnila štiriinosemdeset.

"Naši kraji so bili vedno revni in so še danes, a ljudje, ki v njih živijo, so veseljaki, preprosti kmetje, ki vsakega gosta sprejmejo z odprtim srcem," je Marici stekla beseda o spominih na mladost.

"Zelo rada grem domov, najlepše pa je pri nas jeseni, ob trgatvi. Nekdaj je to bil pravi praznik; s petjem, glasbo, vesellicami. Zdaj, žal, ni več tako, saj se vasi starajo, ker mladina odhaja v mesta, v šole. Prihajajo pa lastniki počitniških hišic, zakaj skoraj vsaka stara zidanka je tod preurejena v takšno hišico. Naša zidanka je ena najstarejših, še s slamo krita in s staro stiskalnico za sadje, zato jo bomo ohranili, takšno kot je," je pribila.

Tudi včasih so mladi želeli v šole, a možnost so imeli le redki. Marico je nekega dne, ko je bila že v gostinski šoli, prišel iskat oče in jo nagnal domov, češ da kruh daje le delo na zemlji, ne pa sedenje v šolskih klopih.

Vendar zgodilo se je katero leto, da zemlja ni dala ne kruha ne dela na poljih in v vinogradih. Takšno je bilo tudi leto 1952...

"Maja je stisnil mraz, uničil ves pridelek, tako da nismo imeli kaj jesti pa tudi delati ne," je začela obujati spomine na to leto Marica.

"Priateljici v Grižah pri Žalcu sem v pismu vse to potožila in povabila me je k sebi."

Tako je Marica prišla v Slovenijo. Dva meseca je delala pri nekem kmetu, nato pa je dobila zaposlitev v Juteksu v Žalcu.

Čeprav jo je družina, pri kateri je ta čas živela, imela rada, je bil zanj vendarle najsrečnejši dogodek teh let, ko je dobila še svojo sobo.

"Mala sobica, ki sem jo dobila, je postala moj dom; kavč, stol, kuhalnik, dve žlici in posoda za kuho pa so bili vse moje premoženje," je s solzami v očeh izbrskala na dan iz svojih spominov.

"Dolgo nisem mogla dojeti, da sem svobodna, da si lahko skuham in lahko pojem, kolikor hočem, da po kosilu lahko sedem in lenarim ali pa grem kamorkoli..." je še pridala o tej svoji spremembi v življenju.

Kmalu potem, leta 1959, se je poročila. Smeje je dejala, da je izmed vseh snubcev izbrala sedanjega moža zato, ker je bil pač najbolj vztrajen, saj sta se pred poroko poznala celih sedem let.

Poročena se je preselila v Velenje, ker se je mož zaposlil v RLV. Po petih letih, ko sta že imela hčer – Milica ji je ime – in je hči že malo odrasla, se je pri RLV zaposlila še Marica.

Pri RLV je začela delati v kuhinji bivšega Rudarskega šolskega centra. Pozneje pa je delala nekaj časa v Gorenju in Zdravstvenem domu v Velenju in se potem zopet zaposlila pri RLV – v okrepčevalnici v rudniški upravni zgradbi v centru Velenja, kjer dela še danes.

Pri RLV se je znova zaposlila predvsem zaradi večje navezanosti na rudniške delavce in boljše splošne urejenosti odnosov med vsemi delavci.

Že dobrih deset let je zdaj Marica vsako jutro na delu malo čez peto uro, vedno pripravljena, da komu skuha dišečo jutranjo kavo ali vroč čaj, vedno nasmejana in pri volji za pogovor.

"Skoraj vedno," me je popravila, ko sem slednje sklenila poudariti v zapisu pogovora z njo. "Če je gneča, sem malo nervozna, hitim opravljati svoje običajne obveznosti in se kar 'pozabim' pogovarjati. Ali pa sem nerazpoložena, kot je pač vsakdo kdaj, vendar se to meni

zgodi tako redko, da takrat vsakdo misli, da sem jezna prav nanj.

Kaže torej, da bi delavci v gostinstvu morali biti vedno do gostov usrežljivi in prijazni; tudi če so kdaj prav muhasti in slabe volje," je dejala in hitro dodala:

"Da so nekateri, ki jim jaz strežem, včasih takšni, pa sem precej kriva sama, ker ljudi rada razvajam. To pa zavoljo tega, ker sem si vedno vse ljudi zamišljala dobre, odkritosrčne in poštene, kot sem bila vajena od doma, a - žal - nekateri to radi včasih izkoristijo."

Najinega klepeta ob teh njenih besedah še nisva končali. Povedala mi je še, da je zanje in moža najlepši konec tedna, ko pride hči iz Ljubljane, kjer dela, domov. Takrat se hitijo pogovoriti o dogodkih, ki so se zgodili v tednu dni. In tudi kakšno pesem si zapojejo. Le proti Maričinemu domu se zaradi oddaljenosti odpeljejo samo ob večjih praznikih. Veliko prostih popoldnevov pa Marica in mož preživita pri znanih v Grižah, pri katerih je Marica užila toliko gostoljubja ob prihodu v Slovenijo. K njim se še vedno rada vrača, čeprav je njene prve prijatelje in znance tod zamenjala že druga generacija.

Diana Kujan

O OSNUTKU DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE VELENJE

Novembra lani je Zavod za urbanizem v Velenju izdelal osnutek dolgoročnega družbenega plana občine Velenje - za obdobje 1986 do 2000. Pri izdelavi tega dokumenta - objavljen je bil v 41. številki Skupščinskega delegata, ki je izšla 21.1.1986 - so mu pomagali številni sodelavci iz občine Velenje (okoli 60), za osnovo izdelave pa so mu rabila poprej izdelana gradiva za pripravo dolgoročnega družbenega plana občine, stališča in pripombe iz javne razprave o teh gradivih v občini, ki je potekala do oktobra lani, in razna republiška strokovna gradiva.

Izhodiščni dokument - vsebinsko kar zajeten, saj obsega 52 strani, ki vključujejo 17 kartografskih del - za pripravo planskih dokumentov v občini za naprej torej imamo in je na voljo za uporabo tako poslovnim delavcem v občini kakor tudi delegatom za občinski skupščinski delegatski sistem.

Predvidene naloge v osnutku

Do leta 2000 moramo v organizacijah združenega dela v občini posodobiti materialno osnovo in načine dejavnosti, pogoj za to pa je zboljšanje izobrazbene sestave zaposlenih delavcev v občini, zakaj zdaj je pod slovenskim povprečjem.

Ta naloga terja tudi spreminjanje proizvodnih programov, kakovosti zaposlenosti, investiranja in odločanja, kajti sicer v občini ne bomo zmožni trajnejše dosegati boljših poslovnih rezultatov, kar pa je prvi pogoj za nadaljnji skladen družbenogospodarski in politični razvoj cele občine.

Za realizacijo te naloge bomo morali izkoristiti vse družbene možnosti: tehnološke in druge znanstvene zmogljivosti, možnosti za večji izvoz, inovacijske in druge ustvarjalne sposobnosti delavcev, možnosti za boljšo organizacijo proizvodnih procesov in skladnejši prostorski razvoj - skratka, delo in gospodarjenje bomo morali temeljito izboljšati.

V prihodnji številki!

Prihodnjo številko (Informatorja) bodo skoraj vso izpolnili prispevki s treh zborov delavcev v našem kombinatu za obravnavo predloga zaključnega računa 1985 in predloga delovnega načrta za leto 1986.

Uredništvo

Kako je s planskimi dokumenti za naprej nasploh?

Osnovni planski dokumenti SR Slovenije za naprej so izdelani in že tudi sprejeti v republiški skupščini (dolgoročni plan je bil sprejet 16.10.1985, srednjeročni - za obdobje 1986 do 1990 - pa 25.12.1985).

Izdelan osnutek našega občinskega dolgoročnega plana je zdaj v javni razpravi po organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih v občini.

Za pripravo planskih dokumentov naše sestavljene organizacije za naprej smo lani aprila sprejeli smernice. V postopku sprejemanja teh smernic so sodelovali predstavniki OZD REK, predstavniki RLV in TE Šoštanj pa tudi pri pripravi in obravnavi osnovnih in drugih republiških planskih dokumentov z vidika energetike in varstva okolja.

V ESO so lani avgusta izdelali in v zadnjem trimesečju leta sprejeli analizo razvojnih možnosti in razvojne smernice svoje delovne organizacije.

V drugih delovnih organizacijah REK je planska dejavnost glede na to, da je zadnji rok za izdelavo njihovih osnovnih planskih dokumentov za naprej 31.3.1986, v zamudi. Torej bodo to dejavnost obvezno morale pospešiti.

Strokovna razprava o osnutku dolgoročnega plana občine Velenje v naši sestavljeni organizaciji

Glede na to, da naj bi ta dokument rabil kot pomagalo za izdelavo planskih dokumentov naših delovnih organizacij za naprej, smo v naši sestavljeni organizaciji 13. februarja letos organizirali strokovno razpravo o njem (vodil jo je Jože Hribar, bivši član poslovnega odbora SOZD za razvojno-tehnično področje, udeležili pa so se je predstavniki poslovnih delavcev delovnih organizacij RLV, TE Šoštanj, Sipaka in EFE ter plansko-analitskih služb v SOZD). Na njej smo preverili, koliko si s tem dokumentom res lahko pomagamo pri planiranju za naprej v naši sestavljeni organizaciji - oziroma koliko so v njem upoštevane predvidevanja v republiških in podjetniških planih ter stališča iz razprave, ki smo jo v naši sestavljeni organizaciji izvedli o izdelani analizi dolgoročnih razvojnih možnosti občine Velenje predlani pa o njej pisali v Informatorju 5/85.

Rezultati te strokovne razprave

Največ smo v njej govorili o prostorski problematiki v občini, saj bo do leta 2000 zaradi izkoriščanja zaloga lignita domala vso dejavnost s področja jaska Škale (Sipaka, pretežni del dejavnosti APS, dejavnost temeljne organizacije RLV Mizarstva dejavnost, Vegrada, Vekosa in še drugih uporabnikov zemljišč na tem področju) treba preseliti drugam.

Glede delov osnutka dolgoročnega plana občine, ki se nanašajo na posamezne delovne organizacije REK, pa je v tej razpravi bilo rečeno:

Glede dela osnutka, ki se nanaša na DO TE Šoštanj!

- V poglavju 5.2.1. Energetika (stran 9 osnutka) je o TE Šoštanj govorila kar v zvezi s poglavjem Dolgoročni razvojni cilji RLV, čeprav so TE Šoštanj samostojna DO.

- Pri naštevanju ciljev DO TE Šoštanj (stran 10 osnutka) naj se doda nova, šesta alineja: plasma znanja na področju dajanja termooobjektov v pogon in projektiranja organizacij vzdrževalnih del.

Zadnji odstavek v tem delu osnutka - Pomembna naloga bi bila vzgoja kadrov za vzdrževanje kateregakoli termoeenergetskega objekta na širšem območju (Slovenija, Jugoslavija) - naj se v celoti črta.

- V poglavju Ekologija (stran 18 osnutka) naj se stavek "DO TE Šoštanj bo prenehala odlagati pepel v jezero in poiskala alternativne rešitve za to." nadomesti s stavkom "DO TE Šoštanj bo spremenila odlaganje pepela tako, da bo prenehala onesnaževati vode".

- Črta naj se stavek v tem delu osnutka "DO TE Šoštanj mora usmeriti vse napore v zmanjševanje porabe slabših premogov, z večjo vsebno stjo žvepla, iz tujih premogovnikov.", saj takih premogov v TE Šoštanj ne uporabljajo več od leta 1984 naprej.

Glede dela osnutka, ki se nanaša na DO RLV!

Navedba količine odkopa lignita v RLV v osnutku - 4,9 milijona ton na leto - je uresničljiva, vendar precej protislovna navedeni glavni razvojnim usmeritvam v osnutku: razvijanje z vidika tehnologije in potrebnega znanja najzahtevnejših proizvodno-storitvenih programov, varstvo okolja in skladnejši prostorski razvoj. Kajti tolikšen odkop lignita v Šaleški dolini pomeni nadaljnje zaostrovanje problemov varstva okolja, socialnih in gospodarskih problemov v njej.

Sploh pa je nesprejemljiv del osnutka, v katerem piše, da bi v občini na račun energetskih sredstev gradili nove infrastrukturne industrijske objekte; na primer železniško postajo in več železniških tirov, kot jih potrebuje delovni organizaciji RLV in TE Šoštanj.

Glede dela osnutka, ki se nanaša na DO Sipak!

V osnutku je zaradi izkoriščanja zaloga lignita predvideno ugrezovanje področja, na katerem ima svoje objekte DO Sipak, o stvarnih možnostih za prostorske razširitve, ki jih je DO Sipak načrtovala za svoje potrebe, pa v njem ni zapisanega nič točnega, čeprav je za DO Sipak primanjčevanje prostora bistveni razvojni problem. Za svoje delo in razvoj v bodoče bi namreč potrebovala prostor s površino 8 do 10 hektarov. Sicer pa bo v sestavi njene proizvodnje v prihodnje imela daleč največji delež kovinsko predelovalna dejavnost na visoki tehnološki ravni, predelava plastičnih mas pa le še okrog 15-odstotnega.

Za razreševanje prostorske problematike bi za DO Sipak po njenih ugotovitvah bilo ekonomsko najsprejemljivejše, da zdaj najpotrebnejše objekte za svojo dejavnost čimprej zgradi še na področju jaška Ška-

Un kaj je bilo rečeno še glede delov osnutka, ki se nanašajo na druge naše delovne organizacije?

Navedbe v osnutku, ki zadevajo DO ESO, so enake ali podobne navedbam v planskih dokumentih DO ESO.

DO Tiskarna je spremenila svojo dolgoročno razvojno usmeritev: namesto proizvodnje kartonažnih izdelkov, iz lepenke, o kateri je govor v osnutku, bo razvijala proizvodnjo z vidika zahtevnosti izdelave zelo zahtevne tiskane papirne embalaže.

Kakor je povedal predstavnik DO Tiskarne v razpravi, pa v tej naši delovni organizaciji na splošno glede izdelanega osnutka dolgoročnega plana občine menijo, da bi moral veliko bolj precizno določati, kako bomo v občini razreševali pereč problem odlaganja škodljivih snovi za okolje.

Glede delov osnutka, ki se nanašajo na preostali dve naši delovni organizaciji - APS, ki za obdobje 1986 - 1990 nima v načrtu izgradnje kakšnega novega objekta za svojo dejavnost, ter EFE - v razpravi ni bilo posebnih pripomb.

Za sklep je poslovodni delavec iz DO RLV Franc Avberšek obrazložil še, kako se bo zaradi izkoriščanja zaloga lignita do leta 2000 spreminjala podoba Šaleške doline, in predvidene prostorske spremembe v občini po končanem odkopavanju za odkop predvidenih zaloga lignita v njej.

Pripravil Mirko Žolnir, vodja plansko-analitske službe naše sestavljene organizacije

Obisk Mirana Potrča in Emila Rojca v Sipaku

V RAZVOJNIH PROGRAMIH NAŠEGA KOMBINATA JE SIPAKU DOLOČENA PREMALA VLOGA

"V dosedanjem, več kot petnajstletnem celotnem razvoju je dejavnost Sipaka doživela velik razmah. Ne le v številkah, ki kažejo, da smo od petih delavcev, pionirjev naše dejavnosti, zrastle v 225-članski delovni kolektiv in da smo dosegli nekajkratno povečanje količinskega obsega proizvodnje in ustvarjenega prihodka - temveč tudi v vsebini in kvaliteti naše proizvodnje! Iz skromne invalidske delavnice za proizvodnjo plastičnih trakov za pakiranje smo se razvili v pomembnega izdelovalca in izvoznika celih sistemov naprav in sredstev za pakiranje. Upravičeno smo ponosni na svojo razvojno pot, vemo pa tudi, da bi lahko naredili še več in vse bolje, če bi nam v našem kombinatu, v občini in širši družbeni skupnosti ne postavljali ovir..."

S temi besedami je direktor delovne organizacije Sipak Dragan Rogić s svojimi sodelavci 24. februarja začel delovni sestanek z Miranom Potrčem, članom CK ZKJ, Emilom Rojcem, sekretarjem medobčinskega sveta ZKS Celje, in predstavniki skupščine občine Velenje - potem ko so si gostje ogledali proizvodne prostore obeh temeljnih organizacij Sipaka, Plastičnih izdelkov ter Kovinskih izdelkov in galanterije.

Na vprašanje Mirana Potrča, ali imajo v Sipaku pregled nad potrebami po njihovih izdelkih doma in v svetu in kakšna je njihova konkurenčnost, je odgovoril Peter Geršak, vodja ekonomske-komercialnega področja skupnih služb Sipaka, in sicer takole!

"Naše razvojne možnosti so praktično neomejene. Vsi izdelki morajo biti danes ustrezno pakirani, kar poleg drugega pomeni tudi, da morajo biti povezani s trakom. Tudi na Zahodu - čeprav je z vseh praktičnih vidikov deset let pred nami in Vzhodom - namreč še vedno uporabljajo za pakiranje plastične trakove. Torej je to preizkušen in še vedno v celem svetu znan način pakiranja. Naši trakovi in avtomati za pakiranje so primerni za uporabo v vseh industrijskih panogah; uporabljajo jih papirna, časopisna, živilska, pohištvena in druge industrije.

Poleg tega, da sodelujemo na vseh mednarodnih gospodarskih sejnih, se vključujemo tudi v prireditve Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV) in smo na njegovem območju opremili že pet velikih tovarn za živila z našo opremo za pakiranje."

Dragan Rogić je k odgovoru Petra Geršaka dodal, da so neomejene

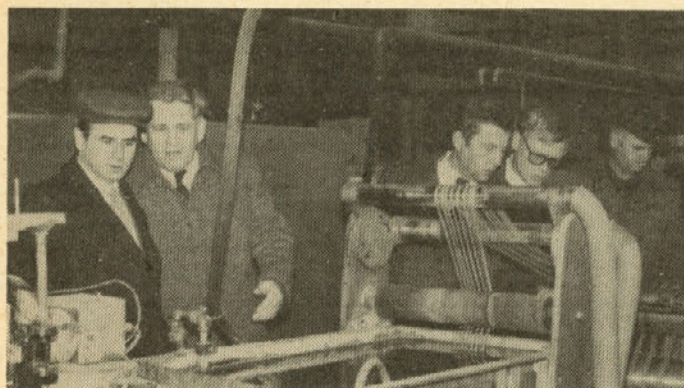
Med delovnim sestankom z Miranom Potrčem in Emilom Rojcem 24. februarja v Sipaku

le, ker bi se tako ti objekti do roka za preselitev vse njene dejavnosti na drugo lokacijo že amortizirali, hkrati pa bi si na ta način lahko ustvarila boljše finančne možnosti za preselitev na drugo lokacijo.

Želja DO Sipak je tudi, da bi si rezervirala prostor za preselitev svoje dejavnosti v občinski industrijski con 1, vendar - kakor je dejal Marjan Kac iz Zavoda za urbanizem v Titovem Velenju v razpravi - si ga ne bo mogla, ker so rezervacije prostora v občini za gospodarsko dejavnost predvidene le za vrste, panoge dejavnosti, ne pa tudi za posamezne delovne organizacije, firme.

V tem delu celotne razprave so nazadnje udeleženci bili mnenja, da se bo v zvezi z razreševanjem razvojne problematike DO Sipak treba dogovoriti še na enem od prihodnjih kolegijev poslovnih delavcev iz naše sestavljene organizacije, DO Sipak pa da naj čimprej pripravi podrobnejši program svojega razvoja, idejni in konkretni - investicijski.

Pred sestankom sta si Miran Potrč in Emil Rojc v spremstvu domačinov...

možnosti podjetniškega razvoja Sipaka tudi doma... Trakovi in oprema za polnjenje in pakiranje, ki jih jugoslovanske delovne organizacije danes uporabljajo, so namreč uvoženi in oprema že amortizirana; torej potrebna zamenjave. In spričo tega si v Sipaku prizadevajo doseči tudi prepoved uvoza tovrstne opreme.

Janez Basle, predsednik skupščine naše občine, je z vprašanjem, kakšen je položaj Sipaka v celi naši sestavljeni organizaciji, ter s svojim mnenjem, da je Sipak vedno nekoliko izstopal iz začrtanih okvirov dejavnosti kombinata, speljal pogovor na še eno pereče področje Sipaka. In Dragan Rogić je v zvezi z njim najprej dejal, da se odnos celotne sestavljene organizacije REK do Sipaka kaže tudi v tem, da na tem sestanku ni prisoten nihče ne iz poslovnega odbora SOZD REK ne iz razvojne službe v DSSS SOZD REK - kljub vabilu. Potlej pa je pristavil še:

"Sipak se s svojo proizvodnjo težko vključuje v razvojni program kombinata. Žal je še vedno najpomembnejši premog, čeprav vedno opozarjamo, da konec eksploatacije zaloga premoga v naši dolini le ni tako daleč, kot nekateri mislijo. Smo na ugrezninskem področju, želimo pa se širiti; torej potrebujemo novo lokacijo za svojo delovno organizacijo. Vzgojiti moramo sposoben kader, pripraviti dobre razvojne programe... Za uspešno preusmeritev proizvodnje, ne le Sipaka, pa je 40 let, kolikor časa naj bi premog še odkopavali, kratka doba."

Ferdo Kukovec, vodja kadrovske-spološnega področja skupnih služb Sipaka, je orisal razmere Sipaka na tem področju. Dejal je, da se zgrešena kadrovska politika pred leti danes maščuje celi dolini; da celotno združeno delo v njej išče tehnične strokovnjake, a jih je premalo; da ima Sipak 90 odstotkov delavcev izšolanih po posebnem programu in v Centru srednjih šol v Titovem Velenju zaposlenega svojega učitelja praktičnega pouka; da se proizvodni program Sipaka povsod dobro uveljavlja, žal pa zanj ni pravega zanimanja v našem kombinatu...

Razgovor je sklenil Emil Rojc, ko je dejal, da je delovni kolektiv Sipaka eden tistih, ki dobro delajo, vendar pa je prišel do razvojne točke, ki terja kvaliteten napredek. Sami, brez pomoči celega vašega kombinata in širše družbene skupnosti - je poudaril - boste le počasi napredovali in dosegli ustrezno družbeno priznanje za vaše delovne napore.

Diana Kujan

ogledala proizvodne prostore obeh temeljnih organizacij Sipaka...

Še nekaj podatkov o poslovanju DO Sipak v letu 1985

Kolektiv Sipaka je bil konec februarja 1986 211-članski in je v letu 1985 ustvaril 920 406 717 dinarjev celotnega prihodka, kar je za 67,8 % večji znesek od doseženega v letu 1984 in za 35 % večji od načrtovanega za leto 1985.

Porabljena sredstva so rasla počasneje kot celotni prihodek, kar se kaže tudi v povečanju ekonomičnosti poslovanja; v delovni organizaciji smo v letu 1985 na 100 dinarjev porabljenih sredstev ustvarili poprečno 239,5 dinarja celotnega prihodka ali 18,4 % več kot v letu 1984.

Dohodek delovne organizacije je od doseženega v letu 1984 bil večji za 93,5 %, od načrtovanega za leto 1985 pa za 73 %.

Obveznosti iz dohodka so v primerjavi s predlanskimi narasle za 81,1 % in tudi njihov delež v celotnem prihodu se je povečal (za 7,6 %).

Poprečni bruto osebni dohodek na zaposlenega delavca je v letu 1985 narasel za 68 %. Formirana sredstva za stanovanjsko izgradnjo so se v primerjavi s formiranimi v letu 1984 povečala za 160,1 %, sredstva v splošnem delu sklada skupne porabe za 169,6 %, v poslovnem skladu za 62,1 %, rezervni sklad pa smo formirali v znesku 4 % od dohodka, kar je za 86,2 % večji znesek, kot smo ga formirali v letu 1984.

Podatki o fluktuaciji delavcev v OZD Sipaka v letu 1985

OZD	Štev. zap. del. 1.1.'85	Število prijavljenih	Število odjavljenih	Razlika	Štev. zap. del. 31.12.1985
DSSS	50	38	13	+ 25	75
TOZD PI	44	16	17	- 1	43
TOZD KIG	100	50	43	+ 7	107
DO Sipak	194	104	73	+ 31	225

ŠE TO: Za ta mesec, marec 1986, predvidevamo realizacijo celotnega prihodka v znesku 125 556 000 dinarjev.

Tatjana Knez,
DSSS DO Sipak

DOBITNIKI TRADICIONALNIH DIPLOM NAŠEGA KOMBINATA ZA RACIONALIZATORSTVO NA LETOŠNJEM SREČANJU NAŠIH RACIONALIZATORJEV

Nadaljevanje iz prejšnje številke Informatorja - 4/86

Dobitniki iz DO ESO

Albin VENIŠNIK, Jože TRPIN in Vlado BERLOT (vsi iz TOZD Vodovodno-toplovodni obrati) - "srebrna" diploma za racionalizacijo "Priprava za izdelavo sklopov radiatorskih priključkov z vertikalami za stanovanjske objekte UTINOR "

Srečko PEČNIK in Franc GERL (oba iz TOZD Krovsko-ključavničarski obrati) - "bronasta" diploma za racionalizacijo "Priprava za spiralno krivljenje ploščatega železa"

Franc BOŽIČ (iz TOZD Strojni obrati) - "bronasta" diploma za racionalizacijo "Priprava za tlačni preizkus - 300 barov"

Branko SALOBIR (iz TOZD Elektro obrati) - "bronasta" diploma za racionalizacijo "Rezkar za čiščenje barve s kontaktov"

Ivan UNGAR, Jože REBOLJ in Ludvik ŠKRABL (vsi iz TOZD Elektro obrati) - "bronasta" diploma za racionalizacijo "Snemalec ležajev za kolektorske motorje"

Miran HLADIN (iz TOZD Elektro obrati) - "bronasta" diploma za racionalizacijo "Uporaba odpadnih kablov TK 33V za izdelavo šibkotočnih inštalacij"

Dobitnik iz DO APS

Cveto ROGOVNIK - "bronasta" diploma za racionalizacijo "Vgraditev termoelementa pri grelcu v hali 2" /Draga Lipuš/

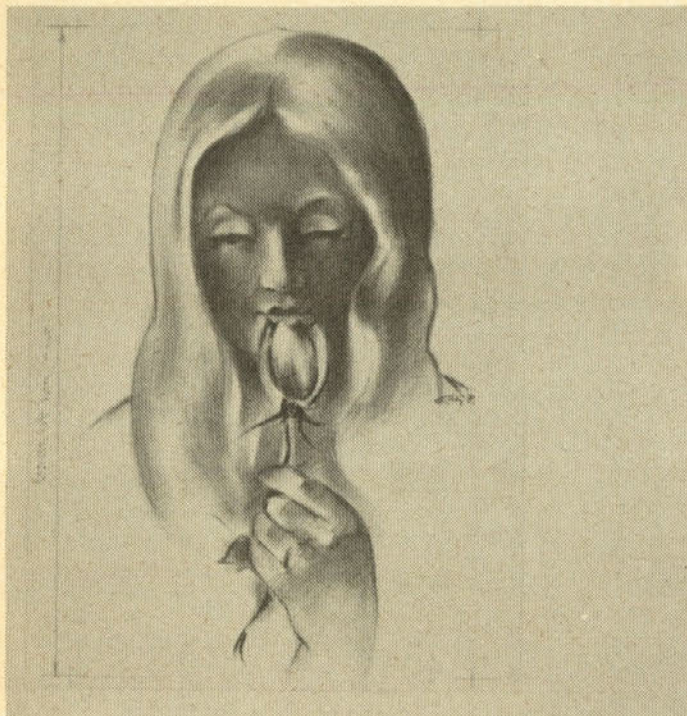
SOLZA

Nihče ne ve, zakaj se je rodila,
zakaj oko mi je oblila,
se v kristal je spremenila
in ime je to dobila:
solza.

Tudi ti ne veš, zakaj v očesu ni zdržala.
Že prej nekajkrat ven je pokukala,
si usodo svojo sama zapisala
in po licu hitro je zbežala.

Samo jaz vem, zakaj se sama je umorila.
Svet je krut, in čistosti mu svoje ne bi podarila.
Le mojim čustvom rada zvesto je služila,
zato na licu mojem se je hitro posušila.

DOST

LAHKO LAJAM,
PA MI NI DO TEGA

Skozi noč je v meni moč izrasla,
zopet sem bogatejši za tisoč in eno...,
ves vroč in izsesan, pogan iz sanj,
vodnar Kefizijskih vrelcev in suženj svetišč,
kot zlati turban na bronastem Turku z brki....

Mnogo ljudi poznam, ko hodim po ulicah, jih srečujem na delu,
vesele na večernih zabavah, v trgovinah rahlo zaskrbljene,
na tekmah razposajene, zasanjane v hribih in na morju
zaspane, kot se spodobi oddihu. Poznam jih vsakršnih barv
in odtenkov, vonjav težkih usnjenih in lahno bombažnih,
pa okroglih v bundah in vitkih v krilih na keltski način.

Za dekle iz mesta vem, ki najraje nosi visoke temno rjave
škornje izpod kolen, dvodelno obleko s kvadratnim vzorcem
in s svetlo jopico. Fant v usnjeni vetrovki in v žametnih
hlačah vedno mežika, ko ga uzrem. Znanec je, kakor tudi

v puhovki očalar in dolgolasec v izguljenem jeansu.
Na igrišču srečam samo športno oblečene vzorce osebkov:
nekateri so že v trenirkah, drugi, kratkohlachi, so za vroče,
starejši možak v strahu pred dežjem kar pod anorakom.
Zvečer ima ta črno, ta modro in svetlorjavo kravato, sivih
ne maram; nekdo k beli, drugi z rdečo ali zeleno srajco,
tisti v kotu na "golo", oni kombinacijo z brezrokavnikom, -
nekaj sužnjev mode in še več brezbriznih.

Zjutraj jo srečam v belo odeto - pletena toplina, nazaj
grede si jo malomarno vrže prek rame in pomaha zmrzljivcu v
plašču temno žalostnih barv in svilenega šala.
Pogledam lisico, žalostno se ji svetijo oči.
Skozi okno svoje ropotarnice med delom večkrat opazim
neudobno opravljenega mladeniča, starko spogledljivo
z najstniško kramo in debeluško v vedno istem krilu;
le zakaj se ji vedno odpirajo gumbi?
Vem za lepe ljudi in za grde dekle, spoznam nasmeh
volnene iluzije in satiro izpod velurja, srečujem maske
platnene in povoščene, krinke iz majic in črnih sandal,
oblačila košata ter revna, smešna, udobna, elegantna
in sloka, napihnenih prs in povešenih zadnjic.

Zaskripajo nežno čevlji na uho, črn komplet mi zadiši
vijolično in blatna suknja, oh...
in spet, če se zamislim v svet odet:
"Mnogo ljudi poznam ... !" - oblek !

Marjan Lipičnik

KRAJA

Dekletcu so ukradli bisere nasmehov -
tati, ničvredneži, barabe...
Kdo ji povrne zaupanje?
Kakšen čudežni zdravilni kamen?
In ljubezen? Ljubezen,
pokopano v solzah,
segreto na soncu,
posušeno na vetru...
Ne, ne, ne, ne!
Tudi najbolj sodoben japonski računalnik
ji ne pomaga...
Tudi za denar biserov nasmehov
nikjer ne dobiš...
Dobri ljudje, pomagajte dekletcu -
in meni!

Josip Bačić - Savski

VAJETI

Solze tečejo Kristini,
ker je vdova,
mož ji je umrl,
svet se ji je...
je uprl,

uprla se ji je mačka
in zbežala, zajci
so pocrkali, psa
ni imela, s sosedi
je sprta, slabo je vreme,
nagaja ji revma, zadaj
nad kolki spet bolečina,
srce tudi ni dobro,
živci, živci in glava,
tisoči iglic v njej,

prebava je že stara nadlega,
in ko jo poslušáš,
bi ji najraje dejal:

"Po cesti v deželo sončnih vladarjev
razsuli smo rože s cvetjem v naročju,
azurno oblačje zastirajo palme,
carsko veselje je v pršenju visokih valov,
grede se svetijo v rosi, jagodičje je polno,
zlati metulji v mavričnih sencah, petje v njih;
glejte, vesolje do zvezd, kako žarko je sonce,
spevne vetrov pojejo frule nebeške z milino
in vsak, kdor jih posluša, bodé zaspal!"
In še:

"Poj za menoj v tej sapi, ki nikogar ne sliši,
poj, če ti rečem, ker v letu se lice posuši,
najlepše petje izzveni, zaceli se odlomljen ud
in ti boš kot nekoč spet svoje zajce krmila!"

Marjan Lipičnik

PUSTITE MI SANJE!

V naši družini bilo ust je devet
in jaz, sin mamin in omicin vnuk,
sem rasel vsemu navkljub.
Z željo po znanju odhajal sem v svet
in oče mi dajal nori je nauk:
"Sin, živi pošteno!"

Sem veliko pomagal, pošteno garal,
pil vodo in ob njej požiral znanje.
Pogosto ob knjigi sem utrujen zaspal,
in prikazale so se mi čudovite sanje.

Vozil sem avto, hiter, bleščeč,
visoko nad oblaki sem letal
in whisky sem pil.
Marjetka bila mi srčno je všeč,
sem kito iz las njenih spletal -
tako srečen sem bil.

Zato sem še bolj delal in znanje požiral.
Imel sem načrte, veselje, pripravljaj izum.
A vse, kar sem zaslužil, je SIS sproti pobiral -
ostal za spomin mi je le samoupravni sporazum.

Naenkrat nisem imel več kam trošiti znanje.
Opažal sem, da moja nesreča nikogar ne moti -
da še zdaleč se niso mi uresničile sanje.
Govorili so mi: "Vse gre pošteno -
po samoupravni poti!"

Zato sem Marjetko izgubil - vse so mi vzeli.
Ni več mladostnih sanj in sladkega spanja.
O avtu še sanjat ne morem; so me iz oblakov sneli
in ponudili mi steklenico tropinovega žganja.

Vse sem vam dal, le tega mi nikar ne vzemite!
Opuščam načrte, boleham, zanemarjam znanje!
Dokler živel bom, mi le sanje pustite,
to so vendar moje, samo moje sanje!!

KO PRIDEŠ DOMOV!

Kup neprebranega fižola se je razšopiril čez pol mize in njena
postava se je tesno nad mizo zgrbila v preštevanju zrnja in plev.

Čakala je moža s "popoldanje", otroci so plegli in le še to vre
čko prebere, pa morda pride z dela, kakor je pozen nocoj.

"Lahko bi že prišel, saj ne delajo tako dolgo konec tedna!" je
pomislila, ko je odložila pest semenskega na beli kupček. Dva-
krat je potegnila smetje vstran in spet razgrnila novo množi-
co. Vztrajno in skrbno, skorajda brez misli je vajena pregle-
dovala prebranec in se kdaj pa kdaj uzrla na hladno večerjo.

"Takšno ima najraje, ko pride segret domov!" se je že vnaprej
opravičevala. Vedela je, da njena jed tako ali tako ne bo pohva-
ljena in bo odvisno od volje njenega moža celo prekleto, kot da
je v krožniku vzrok njegove jeze.

Ponavadi jo ozmerja, tako za konec dneva, pred spanjem. "...
da mu odleže...", si je dejala v svoji preproščini, globoko v
snu dela.

Zaropotalo je pred vrati, prvič nanaglo, začuli so se koraki,
topot in rezko je pozvonilo dvakrat ukazovalno. Ustrašila se je
svojih pričakovanj, le za trenutek je v njej zbežano zaplalo.

"Dekleta bo zbudil!" je vzdihnila, že skočila pokonci in hitela
odpirat. Planila je skozi predsobo in prižgala luč. Že v napeti
kljuki je spoznala njegov srd, kako ne bi poznala dvajset let
njegove jeze in besa.

Komaj je odprla, že ji je voščil: "No, kje pa hodiš! Si gluha!"
In za copate: "Kaj pa zijaš!"

Kakor jih je ponavadi pripravila pred vrata, so se danes skrili
globoko pod klop in v vsej naglici jo je ozmerjal s trotom in le-
nobo.

Užaljena je vrgla natikače predenj in odvihrala v kuhinjo, dapo
stavi jed na mizo, a je že bil za njo in divjal, kako samo spi
doma in lenari, ko mora on služiti denar.

Zavlekla se je na konec mize in čelo sklonila nad fižolom v tež
ki krivdi. Hitela je, samo da ji odpusti in da ne bi nadaljeval s
kričanjem. Žal ji je bilo otrok in se je potuhnila.

Komaj nekaj dolgih, tihih trenutkov sta čemela vsak na svojem

kraju bojišča, preden je bruhnil: "Misliš, da ti bom takšne pomije žrl! Kaj toplega mi skuhaj!" In ko je vstajal, je skorajne hote sunil skodelo, da se je vilo po mizi in med zrnje.

"Drugič, pa pospravi z mize, ko se jé!" je še zategnil in se zaloputnil v sobo.

Slišala ga je med brisanjem, kako je neoziraje se na speče napravil svoje "večne domače". Navil si je radio po želji glasno in hkrati preklinjal vse babe tega sveta.

Zasmilili so se ji otroci. Tako kmalu pojdejo z doma, in ko bodo prišli iz šole, bodo njej prvi potožili nenaspanost in ropot prejšnjega večera.

Ostalo ji je še nekaj pesti neprebranega fižola in stežka se je prisilila, da jih ni pustila za novo jutro. Utrujeno je sopnila in se zagrebla v preštevanje. Kakor je prej ravnodušno pričakovala večera, so ji kot žareče iskre planile v glavo bolečine. Bolno je zahlipala, v meglici migrene zmetala delo v vrečo in pospravila.

Misli so se ji sukale kakor dim v vetru naglo in prav nerada je vstopila v spalnico. Pričakovala je nevihto in strahoma pomislila: "Morda je le že zaspal! Utrujena sem in ni mi več ne za smeh ne za prepir! Samo da spi!"

Ležal je stran obrnjen, na boku. Niti zganil se ni, ko je zaprla vrata, in ne, ko se je spravila v posteljo. Ugasnila je omaričino luč in se potegnila pod odejo. Pred očmi so ji zaplesale slike celega večera, v ušesih pa ji je znova zabrn timer prepir, še bolj živo kot poprej. Poprijelo jo je v prsih suho in bolj ji je teža stiskala srce, bolj je tiščala skupaj otekle pesti. Jokala je v duši in navzven; kako trpeče, žalostno je biti nemočen in strt v upanjih, kako hrepeneče zrejo nikdar cvetoči travniki v nebo, nihče ne ve za boleče snove plašnih, razočarana je njih duša in oko, tako je hlipala s stisnjenimi dlanmi. Neslišna!

Iz premlevanja dogodkov jo je vzdramil jeklen stisk in k njej se je splazila temna postava. Odprl jo je in jo zahtevajoče poiskal za beden tek k odprtim vratom, kjer se ohlajajo iz drnca plemci. Nehal je preznojen in zvrnjen kot neraben, počen vrč.

Čakala ga je spet, poznala je njegove tipajoče misli in mešalo se ji je od postanih zlivkov jedi ter spolzkih otipov. Prišel je znova, tretjič in vso noč!

"Kakor da je ves popoldan ležal nekje med delovišči!" se ga je

otepala zgolj v mislih, ko je hotel nadaljevati in se mu vdala že v ranem jutru.

Zasvetilo se je že nad obzorjem, ko ga je ponovno videla lomasti proti sebi, pohotnega, vsiljivo. Stisnilo jo je in drznila si ga je zavrniti, pa je že sprožila pravo poplavo ranjenega ponosa in prej dobrikajoč, prijazen petelin je postal osoren in strog.

Tako je vstala še v zgodnjem jutru nenaspana in uboga, vedela je, da jo čaka še en žalosten konec tedna. Dva dni ji bo mož iskal okoli voglov le vzroke za ponižanja in oponašanje.

Dva dni, do ponedeljka, ko bo zlovoljen odšel služiti denar in bo doma ostala lenoba ter neroda, sicer pa dobra mati, prav tako delavka, a žal neosveščena rudarjeva družica.

Marjan Lipičnik

RUDARJENJE

SREČNO, KOLEGA!

Uf, uf, uf,
jama,
jama,
jama,
jamica!

NAPREJ, KOLEGA!

Žena,
jama,
jama,
ženica!

SREČNO, KOLEGA!

Hiša,
hiša,
hiša,
hišica!

NAPREJ, KOLEGA!

Jama, hiša, žena,
žena, jama, hiša,
otrok - eden, dva ...

SREČNO, KOLEGA!

Avto,
avto,
avto,
hudič!

NAPREJ, KOLEGA!

Jama, jama, jama,
žena, upokojitev,
žena, upokojitev,
vnučki, vnučki, vnučki ...
jama, jama, jama ...

ADIJO, KOLEGA ...

JBS

Odlomek iz daljše novele
Petra Rezmana EVA. E:

POŠTAR ALOJZ G. O EVI.E

No, vam bom pa povedal, kako je bilo. Ja.

Eh, pa kaj bi tako pravil. Mi dedi raje povemo, če nam kaj uspe. Enkrat, spomnim se, bilo je v sosednji vasi, ki je bila v ravnini. Njive se širijo tod in bogati kmetje obdelujejo tista polja. Tam, v ravninskih vaseh, so babe bolj mehke. Bolj jim gre do tumarije po glavi. Njim se ni treba tako hudičevo mučiti za vsak krompir kot drugod. Saj nočem reči, da se je Pepa mučila bolj, saj je bila njena freta tudi v ravnini... Pa saj ne govorim o Pepi! O Evici bi vam moral kaj povedati, a ne? Ja. Evica je bila zelo brihtna punca. Ves čas sem mislil, da bo zdravničica. Pa je Pepa ni pustila v šole. Eh, Pepa ni vedela, kaj je prav in kaj je narobe. Kar v cerkvi je čepela in molila za Dolfa, da bi prišel v nebesa. Raje je stradala moških in se sušila, kot da bi se kdaj na hitro poonegala s kakšnim tujcem. Na primer: poštarji smo prav primerni za kaj takega. Hja. Jaz se nisem nobeni odrekel. Pridem, na hitro opravi, ker pošta ne sme dolgo čakati. Pa tudi babe tako ne zamudijo dosti in delo ne trpi. Po tistem me še vedno vsaka lepo pozdravi. Le ena za drugo ne smejo zvedeti, pa je vse v redu. Za vrati ti še katera ponudi štamperl šnopsa. To dobro dene. Tako v poletni vročini, ko prigonim kolo naokoli, ga z veseljem ruknem vase. Ni treba, da si pijanec. Paše. In od tega tudi ne postaneš pijanec. To je za zdravje. Poznam pijance - kar tresejo se, ko vidijo pijačo. Jaz se še nikoli nisem tresel, ko sem prišel k Mariji F. Saj sem vam pravil o Mariji F.?!... Bila je iz sosednje vasi. Ko sem prišel s kolesom mimo njene hiše, me je navadno počakala za vrati in mi dala štamperl šnopsa. Za moč. Včasih sva se odločila... Takrat, ko nisem imel veliko pošte. Kar v klet sva jo mahnila. Ona se je pripognila naprej, zavihala kiklo čez glavo, slekla gate, bela rit se je zasvetila v mraku. Bila je kakor oltar - jaz pa sem šel kobhajilu. Kako naj povem drugače! Ja. Tako je bilo. Vedno sva bila hitro gotova. Kakih pet minut. Potem sva imela oba mir za nekaj časa. Sicer pa - saj veste, da ljudje vse vidijo; če bi se prepogosto ustavljal pri Mariji, bi gotovo kdo opazil. Tako pa niso mogli nič opaziti. Takole, dvakrat na mesec se pri vsaki hiši ustavim za pet, deset minut... Kadar sem se pri Mariji, mi je še enkrat nalila šnopsa, za moč, in jaz sem se pol odpeljal naprej in raznosil pošto. In nihče ni ničesar posumil. Še zdaj nihče ne ve.

No, pa ne vem, zakaj sem vam to pravil? Aja! Pepa pa ni dala. Pepa pa ne!

Več kot enkrat pri Pepi res nisem poskusil. A kaj hočem, siten nisem bil nikoli. Babo sem lepo vprašal. Če je dala, je dala, če ne, pa ne. Bil sem vedno solidna firma. Vsako sem na hitro, in vse so držale jezike za zobmi. Nikoli se nisem pol hvalil v gostilni, koliko sem jih že. In tudi če bi se hotel hvaliti - komu bi se pa naj? Njihovim dedom? Ne ga lomiti, no! Bi me ja prebutali. Pa tudi za druge, za vdove in samske, jim nisem pravil. Kaj bi jim pravil... Kaj sem že pravil? Aja! Reci mo Pepa E.!... Ta pa ne. Ni dala. Saj sem poskusil takrat, ko sem ji prinesel denar. Dala mi je neke suhe kekse in lonček mošta, čeravno sem jaz vedno raje vrgel vase štamperl šnopsa... Kaj boš z moštom! Po moštu sem vedno švical, da sem imel srajco čisto mokro. Šnops pa dá moč. Za zdravje je, če ti je vroče... No, aja! Pepa je štela denar, bila je videti zadovoljna, da sem mislil: "Zdajle bo pa dala." A sem se zmotil. Mogoče pa ravno zaradi tega ni šlo, ker je bila že z denarjem zadovoljna. Še na kraj pameti ji ni padlo, da bi se poonegala z mano. Prijel sem jo spredaj, za balkon - to je babam všeč - in jo vprašal, če je dobre volje. A me še pogledala ni; kar tisti

denar je štela. Udarila me je po roki in rekla, naj dam tace stran, in še s kurbirjem starim me je ozmerjala. Kaj hočeš potem! Nisem več silil vanjo. Spil sem mošt, pojedel kekse, vstal in šel. Še dinarja mi ni primaknila, kot so to delali dru-

Pri Prešernovi družbi se lahko naročite tudi na vsebinsko vedno zelo zanimivo mesečno revijo Obzornik. Letna naročnina za člane Prešernove družbe (naročnike njene redne letne knjižne zbirke) je 1 200 dinarjev, za druge naročnike 1 500 dinarjev, cena posamezne številke pa 150 dinarjev.

gi. Za vse sem se obrisal pod nosom. Za one in za denar. Tako je pač življenje. Tega se še spomnim, da sem dan pol zopet stopil k Mariji F., videl njen oltar v kleti in je bilo vse v redu. Kaj bi se trudil in čas zapravljaj z babami, ki se pustijo prositi! Nimam veliko časa. Pošta ne sme stati!

Naročite se na letošnje knjige Prešernove družbe!

REDNA LETNA KNJIŽNA ZBIRKA

Izide 3. decembra, njena cena pa je za naročnike do 30. junija letos za broširano izdajo 2 300 dinarjev, za vezano izdajo pa 3 500 dinarjev. Za naročnike od 1. julija dalje, ko je v ceno vračunan tudi knjižni dar, je cena broširane izdaje 3 400 dinarjev, vezane pa 4 900 dinarjev.

Prešernov koledar 1987

Koledarski del te knjige v zbirki bo obogaten z reprodukcijami umetniških slik, preostali del pa bo vseboval pretežno letopisne in leposlovne prispevke - tako kot vsako leto.

Luj Šprohar

TUDI JAZ VIDIM, roman

V tem svojem delu L. Šprohar opisuje mladega, oslepelega fanta, ki se z neverjetno vztrajnostjo prebija skozi šolska leta pa poklicne, družinske, ljubezenske in druge težave, na katere naleti v sodobni družbi, ki najbolj ceni le moč, zdravje in sposobnost. Invalidska prizadetost preprečuje fantu vsestransko občevanje, toda njegova volja po uveljavitvi, enakopravnosti, osebnem potrjevanju, vključitvi v svet mu omogoči, da premaga ovire.

Mimi Malenšek

POČITNICE V BAYANGI, mladinski potopis

Osnovna zgodba v tem potopisu je preprosta: mali Primož se z materjo odpravi na počitnice k očetu, ki dela za slovensko lesno podjetje v Afriki. Posebna doživetja pa mu Afrika pripravi s svojo svojevrstno krajino, domorodci in živalskim svetom. S sovrstnikom Maticem tudi marsikatero "ušpičita", vendar se vse srečno konča.

Andrej Seliškar in Tone Wraber

TRAVNIŠKE RASTLINE NA SLOVENSKEM, priročnik

Pisca v tem zanimivem priročniku popisujeta glavne tipe travnikov in glavne družine, h katerim sodi večina travniških rastlin v Sloveniji, predvsem pa v besedi in sliki prikazeta 120 najpogostejših rastlinskih primerkov.

To je poljuden, praktičen in bogato ilustriran priročnik. Prav bo prišel vsem, ki jih zanima domače rastlinstvo in njegova zdravilna moč.

Vladimir Utvič

VELIKE IN MALE BOLEZNI ČLOVEŠTVA, priročnik

Gre za knjigo, ki vsebuje prijetno kramljanje in modrovanje o vseh najpogostejših boleznih, ki jih je skozi stoletja in celo tisočletja zaznamovalo pero medicincev, književnikov in zgodovinarjev. Avtorju se je v njej posrečilo na duhovit način bralcu približati sicer suhoparno zgodovinsko vsebino o razvoju človeštva in človeka. Pripoved v priročniku teče od rojstva in problemov natalitete (rodnosti) v različnih časih in okoljih do sodobnega "spočetja v epruveti", konča pa se s poglavjem o smrti in umiranju.

V priročniku je tudi priporočilo predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Janeza Milčinskega...

Knjižni dar - za vse, ki bodo zbirko naročili in plačali do 30. junija res dar!

Anton Ingolič

ZGODILO SE JE, zbirka novel in črtic

To je posebna izdaja Ingoličevih novel in črtic. Z njo želi Prešernova družba počastiti Ingoličevo 80-letnico.

Zbirka zajema Ingoličev novelistični lok od objave prvega njegovega dela v letu 1931 do še neobjavljenih njegovih del iz zadnjega ustvarjalnega obdobja.

Motivi novel in črtic v zbirki so pisateljevi odzivi na dogajanja in razmere v preteklih desetletjih.

Nekaj naslovov iz zbirke: Hiša št. 52, Okupator, Psi, Lisjak se je uračunal, Odločitev, Bil je viničar, Nekega jesenskega večera, Pozabi - Andrej!... Spremno besedo z oznako zbirke je prispeval akademik dr. Franc Zadravec.

ZBIRKA ROMANOV LJUDSKA KNJIGA

Letos bo v tej zbirki izšlo šest romanov, njihova cena pa je za člane Prešernove družbe - naročnike njene Redne letne zbirke, 4 800 dinarjev, za druge kupce pa 7 200 dinarjev.

Knjige bodo izhajale postopoma skozi vse leto, po izidu pa bo cena posamezne knjige tudi do 50 odstotkov večja.

Uta Danella

POZABI, ČE HOČES ŽIVETI

V prvem delu tega romana se zgodba dogaja na velikem nemškem posestvu, kjer oskrbnikov sin Karl trpi zaradi neuslišane ljubezni in ljubosumja, ki mu ju zaneti lepa Cornelia. Spricho tega postane zagrižen nacist in se Corneliinemu ljubimcu maščuje tako, da ga spravijo v koncentracijsko taborišče. Drugi del zgodbe pa se dogaja v sedanosti, ko se očetova dejanja maščujejo sinu.

Mary Higgins Clark

ZASEDA

To je ena najbolj napetih kriminalk in z izrazito žensko obarvanostjo. Avtorica je ženska, prav tako tudi glavna junakinja in njena nasprotnica. Dogajanje se razpleta v visokih washingtonskih krogih...

Una Troy

VRATA V NEBEŠKO KRALJESTVO

Podnaslov te knjige je Veseli roman in to tudi je. Osrednji junakinji zgodbe sta nuni, ki negujeta še zadnjo prebivalko sirotišnice, 104 leta staro Sarah, ki pa še zdaleč ne misli na smrt...

Antti Tuuri

SEVERNA DEŽELA

To je veličastno branje, pravijo o tem romanu kritiki. Pisatelju beseda dere kot reka, niza nagle stavke, vso zgodbo oplaja in stopnjuje napetost v njej finski humor - od srečanja dedičev ob nepričakovani zapuščini do presenetljivega konca...

Nikola Cvetič

ČEMERNA

Iz tega, pred kratkim nagrajenega romana bodo bralci spoznali novo podobo srbskega človeka, njegovo hudo preteklost, zlasti duševnost četništva in naraščajočo moč partizanstva; podoba, ki jo ustvarja pisatelj z jedrnato izdelanimi liki kmečkih ljudi, dobrih in slabih.

Johanna Jonas

KRIVDA LINE BESENBOECK

V tej knjigi je popisano polno dramatičnih zapletov ob nesrečnih ljubeznih glavnih junakov. Bralec, ki mu je tako branje všeč, bo ta roman prebral "na dušek".

ZAKLADNICA USPEŠNIC PREŠERNOVE DRUŽBE

Prvi letnik te knjižne zbirke Prešernove družbe je razprodan, naročite pa se lahko na drugega - novih 6 romanov v osmih knjigah, ki jih odlikuje bogata vsebina, velika umetniška in pripovedna moč njihovih avtorjev ter lepa oprema.

Do izida - maja letos - je cena zbirke za člane Prešernove družbe 8 900 dinarjev, za druge kupce pa 10 900 dinarjev. Po izidu bo cena veliko večja.

V zbirki Zakladnica uspešnic bodo letos izšli romani:

Arnold Krieger - MLADA LJUBEZEN, 2 knjigi; Emil Ludwig - KLEOPATRA, 1 knjiga; Prosper Merimee - CARMEN, 1 knjiga; Emile Zola - THERESE RAQUIN, 1 knjiga; Alberto Moravia - CIOCIARA, 2 knjigi; A.J.Cronin - ANGELI NOČI, 1 knjiga.

NAROČANJE NA VSE TRI ZBIRKE

O vseh predstavljenih zbirkah se lahko podrobneje pozanimате in nanje naročite pri Diani KUJAN v uredništvu našega glasila Rudar - Informator (soba 58 nad bivšo pošto Titovo Velenje, telefon 855 - 231, interno 260), vsak delovni dan od 6. do 14. ure.

Oglasite se; redno letno knjižno zbirko morate naročiti in plačati do konca junija, da boste deležni tudi knjižnega daru Prešernove družbe.

Še tale razpis in vabilo!

PREŠERNOVA DRUŽBA
LJUBLJANA, Opekarska 4/a

RAZPISUJE

deset denarnih nagrad za svoje najboljše poverjenike v letu 1986 v skupni vrednosti 360 000 dinarjev

in

VABI K SODELOVANJU

nove interesente za svoje poverjenike - honorarne sodelavce za prodajo in zbiranje naročil za knjige Prešernove družbe.

K sodelovanju vabimo večje število honorarnih - predvsem mlajših in komunikativnih sodelavcev vseh poklicev, ki imajo radi lepe slovenske knjige in jih želijo širiti med bralce.

Poleg posameznikov v tovarnah, krajevnih skupnostih, knjigarnah, knjižnicah, šolah in drugih ustanovah lahko postanejo poverjeniki Prešernove družbe tudi osnovne organizacije sindikata, krajevnih konferenc SZDL, društva in drugi, ki so pripravljeni zbirati naročila svojih članov.

Poverjeniki dobe za stroške svojega dela materialno nadomestilo, sorazmerno z vrednostjo zbranih naročil, najboljši pa prejmejo vsako leto še posebna priznanja in denarne nagrade.

Prijave pošljite na naslov: PREŠERNOVA DRUŽBA, 61000 LJUBLJANA, Opekarska 4/a, p.p. 9.

ŠPORT IN REKREACIJA

Bohinj in Koblo je 22. februarja oblegalo 500 smučarjev - delavcev elektrogospodarstva in premogovništva

ZADOVOLJIV NASTOP SMUČARJEV IZ NAŠEGA KOMBINATA

"V Bohinju spet je kravji bal..." poje narodnozabavna pesem, ki smo jo med vožnjo mrmrali tudi mi. V Bohinju se je 22. februarja res nekaj dogajalo, a ne kravji bal. Bile so 28. zimske športne igre delavcev elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije, katerih organizator je bila letos delovna organizacija Elektro Gorenjska.

Blizu 200 kilometrov se je nabralo na števcu kombija, do vrha naloženega s smučarsko opremo in nami - sedemnajstimi potniki iz bolj rudniškega dela našega kombinata - ko smo zavili na parkirni prostor

hotela Park na Bledu; 30 tekmovalcev iz TE Šoštanj je prispelo nekaj ur prej. Bil je petek in imenovani hotel le postanek pred sobotnimi tekmovalci v Bohinjski Bistrici.

Očarani z lepoto Bleda ravno nismo bili, saj smo njegove obrise videli le v večernem in jutranjem mraku. No, z nekaterimi izjemami, ki so zimsko noč izkoristile za ohladitev predtekmovalne vročice.

Udeleženci iger iz bolj rudniškega dela našega kombinata

Med podeljevanjem kolajn dvema našima tekmovalkama (Eriki Zakeršnik iz ESO in Karolini Szabo iz TE Šoštanj)

Udeleženci iger iz TE Šoštanj

Jutro se je kopalo v megli, a visoko zgoraj se je kazalo modrikasto nebo in napovedovalo lep, sončen dan.

Takšen je tudi bil. Poleg tega pa poln doživetij, ki se jih da popisati v telegrafskem slogu: nabito polni parkirni prostori, zastoji na polede-nih klancih zaradi nekaterih poletno "obutih" avtomobilov, vrste pred vlečnicami in opoldne odrešujoč preboj sončnih žarkov skozi megleno zaveso...

Na smučišču Ravne pod Kobljo je bilo vzporedno postavljenih pet veleslalomskih prog - okoli 1 000 metrov dolge za tekmovalce, stare do 40 let, 600 metrske pa za tekmovalke in starejše tekmovalce. Po mnenju nekaterih smučarjev začetnikov so bile na nekoliko prestrmem terenu! V Bohinjski Bistrici pa so bili smučarji tekači s pripravljenima smučinama, dolgima 3 in 5 km, povsem zadovoljni. Kako tudi ne, saj so bile delno speljane po progi, kjer so se lani pomerili svetovni asi!

Dan smo sklenili zadovoljni. Pred novim kulturnim domom v Bohinjski Bistrici, poimenovanim po narodnem heroju Jožetu Ažmanu, so tudi naši tekmovalci ponosno stopili na zmagovalne stopnice, po kosilu v hotelu Kompas ob Bohinjskem jezeru pa smo prejeli še tri diplome za ekipe uvrstitve.

Pot domov je bila spet dolga. Najprej smo jo skušali krajšati s pesmijo in obujanjem spominov na dogodeke preživetega dne, a smo počasi omahnili v neudoben drež. Zvečer smo se hoteli povesečiti v hotelu Vesna v Topolšici, kamor pa smo - čeprav smo se napovedali - očitno prispeli nezaželeni. Zato smo si jezo poplaknili med prijaznimi gostinci v restavraciji Merx na Gorici. Slednje sem morala napisati na posebno zahtevo udeležencev!

Vse uvrstitve tekmovalcev iz našega kombinata in vsi prvouvrščeni posamezniki

Veleslalom - moški

Razred do 30 let: 1. Aleš Kopač (Soške elektrarne, čas - 35,41), ... 8. Milan Krenker (RLV - 37,62), 18. Rok Preložnik (RLV - 38,68), 20. Roman Drev (TE Šoštanj - 38,89), 25. Drago Rošar (RLV - 39,89), 26. Damjan Obreza (TE Šoštanj - 39,96), 30. Franc Slemenšek (TE Šoštanj - 40,16)

Razred od 31 - 40 let: 1. Vojko Kavčič (Elektro Primorska - 35,02), ... 11. Drago Tamše (RLV - 37,90), 14. Alojz Zupanc (RLV - 38,17), 25. Marjan Pokleka (TE Šoštanj - 39,91), 26. Boris Kukovič (ESO - 40,01), 60. Oto Miklavžina (TE Šoštanj - 2 : 35,24)

Razred od 41 - 50 let: 1. Janez Pintar (Elektro Gorenjska - 25,61), ... 4. Janez Dolanc (TE Šoštanj - 27,40), 6. Venčeslav Tajnik (RLV - 27,81), 16. Janko Podmiljšak (TE Šoštanj - 29,78), 32. Herman Arlič (RLV - 31,73), 51. Alojz Bole (TE Šoštanj - 44,76)

Razred nad 50 let: 1. Valentin Katrin (Rudnik urana Žirovski vrh - 28,84), ... 9. Rudi Ževart (RLV - 32,01), 18. Božo Uránjek (TE Šoštanj - 35,35), 20. Stane Forneci (RLV - 35,48), 26. Srečko Štefanič (TE Šoštanj - 36,65)

Veleslalom - ženske

Razred do 30 let: 1. Irena Zabret (Elektrotehna Ljubljana - 23,51), ... 12. Štefka Horvat (EFE - 33,16), 16. Valerija Oremuž (RLV - 34,38), 28. Jelka Zagradišnik (TE Šoštanj - 50,21)

Razred od 31 - 40 let: 1. Branka Kužnik (Nuklearna elektrarna Krško - 29,80), ... 7. Zofka Kukovič (ESO - 31,52), 17. Marjeta Mastnak (RLV - 38,91), 20. Jožica Čepelnik (TE Šoštanj - 42,96)

Razred nad 40 let: 1. Maca Svetlič (Inženirski biro Ljubljana - 30,71), ... 3. Erika Zakeršnik (ESO - 33,13)

Teki - moški

Razred do 30 let: 1. Toni Lekše (Elektro Ljubljana - 19:52,6), ... 3. Stanko Zager (TE Šoštanj - 22:01,8), 9. Zdenko Miklavc (TE Šoštanj - 26:29,3), 14. Bojan Žižek (TE Šoštanj - 28:24,9)

Razred od 31 - 40 let: 1. Jože Jelen (TE Trbovlje - 20:01,9), ... 10. Stane Grudnik (TE Šoštanj - 22:56,1), 14. Milan Burger (TE Šoštanj - 24:44,4), 25. Savo Holešek (TE Šoštanj - 29:05,8)

Razred od 41 do 50 let: 1. Jurij Kokalj (Elektro Gorenjska - 10:16,2), ... 18. Jože Hajsek (TE Šoštanj - 13:42,2), 24. Štefan Szabo (TE Šoštanj - 16:39,3)

Razred nad 50 let: 1. Lojze Jošt (Elektro Gorenjska - 10:23,2), ... 9. Stane Lipnik (TE Šoštanj - 15:04,3)

Teki - ženske

Razred do 30 let, v katerem naš kombinat ni imel tekmovalke: 1. Alenka Kušar (Elektro Ljubljana - 14:35,0)

Razred od 31 - 40 let, v katerem naš kombinat tudi ni imel tekmovalke:

1. Cirila Borovšek (Informatika, Maribor - 14:56,4)

Razred nad 40 let: 1. Zdenka Dolinar (Elektrotehna Ljubljana - 15:64,0)

3. Karolina Szabo (TE Šoštanj - 16:34,1), 6. Darinka Hofinger (TE Šoštanj - 20:55,4)

Ekipne uvrstitve

Veleslalom - moški

1. Elektro Primorska, 2. Elektro Gorenjska, 3. Rudniki rjavega premoga Slovenije, ... 6. Rudnik lignita Velenje, 9. TE Šoštanj

Veleslalom - ženske

1. Rudnik lignita Velenje, 2. Elektro Primorska, 3. Elektrogospodarstvo Slovenije - DSSS

Skupne uvrstitve ekip v veleslalomu

1. Elektro Gorenjska, 2. Elektro Primorska, 3. Dravske elektrarne - Maribor, ... 5. Rudnik lignita Velenje, 12. TE Šoštanj

Teki - moški

1. Elektro Ljubljana, 2. Elektrogospodarstvo Slovenije - DSSS, 3. TE Trbovlje, ... 5. TE Šoštanj

Skupne uvrstitve ekip v tekih

1. Elektro Ljubljana, 2. Elektrogospodarstvo Slovenije - DSSS, 3. TE Šoštanj.

Diana Kujan

ODŠLI SO V POKOJ

Vincenc BOROVNIK, upokojen 2. oktobra (lani) Rojen 8. januarja 1939 v Razborci pri Mislinji. Od decembra 1961 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod, zdaj skupaj z Jamo zahod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Februarja 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, maja 1965 izpit za kvalificiranega kopača in februarja 1974 - po končani rudarski nadzorniški

šoli - še izpit za rudarskega nadzornika.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Karel ROŠKAR, upokojen 5. oktobra Rojen 21. oktobra 1937 v Mariboru. Poročen s Frido, rojeno Kroflič.

Od marca 1961 je neprekinjeno delal v združenih organizacijah v naš kombinat. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v jamski pisarni RLV. Septembra 1962 je bil premeščen v Jamo vzhod in konec avgusta 1972 v ESO, kjer je do upokojitve delal v Elektro obratih.

Julija 1964 je opravil izpit za polkvalificiranega električarja, maja 1964 izpit iz elektrotehničnih predpisov, junija 1970 izpit za kvalificiranega električarja in novembra 1970 končal še dopolnilni tečaj za kvalificiranega električarja za delo v metanskih jamah.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v združenih organizacijah v naš kombinat.

Mihael TOMPLAK, upokojen 7. novembra

Rojen 2. januarja 1947 v Hrastju pri Šentjurju.

Od maja 1969 je neprekinjeno delal v RLV.

Zaposlil se je kot stikalničar v jami. Junija 1977 je bil premeščen k delom in nalogam strežnika mehanizacije v Jamski mehanizaciji, kjer je delal do upokojitve.

ODŠLI SO V POKOJ

Nadaljevanje s prejšnje strani!

Anton VUZEM, upokojen 22. novembra
Rojen 25. decembra 1933 v Hrastovcu pri Ptuj.
Poročen z Marijo, rojeno Novak.
Od oktobra 1958 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod.
Februarja 1969 je bil premeščen v stanovanjsko enoto RLV in januarja 1975 v Plastiko, zdaj Sipak, kjer je v temeljni organizaciji Plastični izdelki delal do upokojitve.

Februarja 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in junija 1964 še za kvalificiranega kopača.
Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih.
Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v OZD našega kombinata.

Božena DELOPST, upokojena 23. novembra
Rojena 30. junija 1930 v Ljubljani.
Mati dveh otrok: leta 1958 rojenega Boža in leta 1963 rojenega Rudija.
Od januarja 1977 do upokojitve je neprekinjeno delala kot obratni knjigovodja v RLV.
Dejavna je bila tudi v družbenopolitičnih organizacijah.

Udeležila se je tudi ene od udarniških delovnih akcij širšega pomena.

Antonija ŽELEZINGER, upokojena 30. novembra
Rojena 7. decembra 1931 v Belih vodah pri Šoštanju.
Mati treh otrok: leta 1955 rojenega Jožeta, leta 1962 rojenega Toneta in leta 1963 rojene Zdenke.
Julija 1977 se je zaposlila v knjigovodstvu Tiskarne REK, kjer je delala do upokojitve.
Udeležila se je tudi več lokalnih udarniških delovnih akcij.
Dobitnica značke za 20 let dela.

Anton JOVAN, upokojen 26. decembra
Rojen 15. julija 1935 v Srednjem Doliču pri Mislinji.
Poročen s Katarino, rojeno Potočnik.
Od novembra 1965 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod.
Septembra 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo in transport in oktobra 1977 v Jamski transport, kjer je delal do upokojitve.
Leta 1976 je opravil izpit za kvalificiranega transportnega delavca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc BRODNIK, upokojen 26. decembra
Rojen 12. julija 1939 v Doliču pri Mislinji.
Od avgusta 1964 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v zunanjih obratih RLV, zdaj Zunanja dejavnost, kjer je delal vse do upokojitve.
Aprila 1968 je opravil izpit za polkvalificiranega lesnega delavca, nazadnje pa je končal še tečaj in opravil izpit za kvalificiranega delavca lesne stroke.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Leopold BRODNIK, upokojen 5. januarja (letos)
Rodil se je 14. novembra 1930 v Gaberkah pri Šoštanju.
Poročen z Marijo, rojeno Rožanc.
Od julija 1953 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaščine pa že od julija 1949.
Leta 1953 se je zaposlil kot nekvalificirani gradbeni delavec v Klasirnici. Oktobra 1955 je bil premeščen v Kopalnico, julija 1957 v jamski strojni obrat, januarja 1960 k rudniškim investicijam in maja 1960 v "lamparno" Klasirnice, kjer je delal do upokojitve.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih.

Med vojno je bil še kot mladoleten fant v nemškem zaporu.
Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji. /Eva BIŠKOP in Jana VIŠNJAR/

**DELA MO
USTVARJAMO
ODLOČAMO**

V vseh TOZD, enovitih delovnih organizacijah (brez TOZD) in delovnih skupnostih, ki imajo najmanj 30 zaposlenih delavcev, bomo prihodnji četrtek, 13. marca, izvolili nove delegacije za delegiranje delegatov:

- v zbor združenega dela občinske skupščine,
- v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti (SIS) družbenih dejavnosti,
- v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti (SIS) gospodarskih dejavnosti.

Volilno glasovanje naj bi se po zakonu začelo 13. marca ob 7. uri, končalo pa do 19. ure. Vendar lahko v vsaki temeljni organizaciji čas glasovanja prilagodijo razporeditvi delovnega časa.

V RLV bodo volišča odprta od 5. - 16. ure, v TE Šoštanj od 5. - 15. ure, približno tako dolgo pa tudi v večini drugih temeljnih organizacij. Cij v naši sestavljeni organizaciji - kolikor glasovanje ne bo v celoti končano prej.

Vsi delavci bomo lahko glasovali le osebno - torej nobeden po pooblaščenju.

Glasovalni postopek

Ko vstopimo v glasovalni prostor, gremo k mizi volilnega odbora, da ugotovi, ali smo vpisani v volilni imenik. Potlej dobimo glasovnice.

Delavci v temeljnih organizacijah RLV bodo dobili dve glasovnici (eno za volitve delegacije za zbor združenega dela občinske skupščine in eno za volitve delegacij za skupščine vseh SIS - družbenih in gospodarskih dejavnosti.)

V večini drugih temeljnih organizacij v naši sestavljeni organizaciji bomo delavci dobili tri glasovnice (eno za volitve delegacije za zbor združenega dela občinske skupščine, eno za volitve ene ali več delegacij za skupščine SIS družbenih dejavnosti ter eno za volitve ene ali več delegacij za skupščine SIS materialnih dejavnosti.)

Po prejemu glasovnic glasujemo - če so kandidatne liste (sezname kandidatov na glasovnicah) odprte, to je z več kandidati, kot jih jetreba voliti, tako, da obkrožimo zaporedne številke pred imeni tistih kandidatov, za katere želimo glasovati. Če pa so kandidatne liste zaprte, to je le s toliko kandidati, kolikor volimo članov delegacij, glasujemo tako, da pri taki listi obkrožimo besedici "GLASUJEM ZA" ali besedici "GLASUJEM PROTI". Poleg tega lahko vsak, ki obkroži besedici "GLASUJEM ZA", prečrta imena tistih kandidatov na listi, za katere ne želi glasovati.

Za koliko kandidatov lahko glasujemo, je navedeno na vsaki glasovnici.

Na glasovnice ne pripisujemo novih imen, ker take niso veljavne.

Prihodnji četrtek bomo torej izvedli 1. del volitev 1986 - volitve v temeljnih organizacijah (TOZD, enovitih delovnih organizacijah in delovnih skupnostih). V nedeljo, 16. marca, pa bomo izvedli še 2. del volitev 1986 - v krajevnih skupnostih.

Opravimo vsi volilci svojo volilno obveznost vestno, saj je to prvi pogoj za dobro delo občinske skupščine in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti v prihodnjih štirih letih. /Uredniški odbor/

**Srečno - tudi za volitve v naših
krajnih skupnostih v nedeljo, 16. marca!**